Donderdag, 11 September 1941

DAGBLAD

58ste Jaargang, No. 3397

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel:
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Taylor arriveert in Vaticaanstad.

Ook Britse vertegenwoordiger confereert met Paus.

Duitsland wil Leningrad niet bestormen, zegt Berlijn.

MYRON TAYLOR BIJ DEN PAUS.

Myron C. Taylor, de persoonlijke gezant van President Roosevelt bij het Vaticaan, confereerde een half uur met Z.H. den Paus, binnen de 24 uur na het beëindigen van zijn luchtreis uit de Verenigde Staten. (Vaticaan, (AP) 10.9).

ROOSEVELT ZAL OM 21 UUR E.S.T. SPREKEN.

De Columbia Broadcasting Company maakte bekend, dat de rede van Roosevelt morgenavond (op Donderdag) over de korte golf zal worden uitgezonden naar Zuid-Amerika met aanvang 21 uur E.S.T., gevolgd door een volledige vertaling in het Portugees en Spaans (New York, (AP) 10.9).

DE STAAT VAN BELEG IN OSLO.

Met stalen helmen op patrouilleerde de politie hedenavond door de straten van Oslo, nadat de staat van beleg door een decreet van den Duitsen Commissaris voor Noorwegen, Joseph Terboven, was afgekondigd voor de bezette hoofdstad en omstreken. De maatregelen gingen om 5 uur des morgens in werking en hadden invloed op Oslo, Aker en Berun. De Noren mogen tussen 20 uur 's avonds en 5 uur 's morgens niet op straat verschijnen, de verkoop van alcohol is verboden, er mag niet worden gedanst, terwijl bioscopen en theaters werden gesloten. Het nieuwsblad van Oslo „Afterposten" zeide, dat de staat van beleg werd afgekondigd, omdat onverantwoordelijke elementen werken onder het volk. Het nieuwsblad „Frittfolk" zeide, dat de vrienden van Engeland de orde in alle klassen hebben neergehaald en het „Morgenbladet" zeide, dat het bevelschrift de ondergrondse activiteiten van de verstoorders zou doen ophouden. Het decreet van Terboven waarschuwde, dat alle weerstand zou worden vernietigd met de wapenen en dat de overtreders voor de militaire rechtbank zouden worden gebracht. Gelijk het vorige bevelschrift, dat op 12 Augustus werd afgekondigd voor zekere Noorse kustgebieden met de officiële uitleg, dat de oorlog een beslissende phase voor Noorwegen had bereikt, gaf het nieuwe decreet den Duitsen autoriteiten het recht om korte metten te maken, doodvonnissen te vellen en levenslange gevangenisstraffen uit te delen of eigendommen te confisqueren (Oslo, (AP) 10.9).

WAAR BLIJFT ADOLFS BLIKSEMOORLOG?

Nazies achten een bestorming van Leningrad te kostbaar.

De Duitsers beschreven Leningrad als nog steeds schietende uit alle lopen en een rode en hete defensie en gaven toe, dat om een kostbare bestormingsoperatie van de stad te vermijden het nazie-hoofdcommando zou kunnen proberen om de stad uit te hongeren en te bombarderen tot zij zich zou overgeven. Gezaghebbende kringen gaven toe, dat Leningrad nog steeds een uitgang had naar het Ladogameer, doch verklaarden, dat de waarde van deze route snel aan het afnemen is en alle toegangswegen over land zijn afgesneden, terwijl de Duitsers zich op een afstand van 15 mijl van de stad bevinden op het meest nabijzijnde punt. Het effect van de honger en de algemene verwarring als helpers in het breken van de Russische weerstand werden beschreven als elementen, waarvan tevoren niets gezegd kon worden. Duitsers in verantwoordelijke posities vermeden dan ook zoveel mogelijk een speculatie te doen omtrent de duur van het beleg van Leningrad. De „Dienst aus Deutschland", de officiële commentarendienst, verklaarde, dat er geen onnodige opofferingen van levens zouden zijn, teneinde een verpletterende overwinning te behalen. Met de nadruk op vroegere Duitse verklaringen zeide de „Dienst", dat de Duitsers niet geïnteresseerd zijn in „prestige successen".

Volgens de „Dienst" zal het lot van Leningrad met de 3 millioen inwoners en ongeveer een millioen omsingelde Sovjet-troepen belangrijk worden beinvloed door het voedselprobleem.

De Duitse artillerie ging voort de stad te beschieten en de piloten rapporteerden, dat branden werden veroorzaakt in de industriële en militaire gebouwen, welke hen naar de doelen leidden. De Duitsers gebruiken sommige van hun grootste en beste kanonnen bij Leningrad. De wekelijkse Duitse filmreportage, welke aan buitenlandse correspondenten reeds van tevoren werd vertoond, omvatte actie-opnamen van de lange-afstands-kanonnen, die de stad bombardeeren. Het zijn reusachtige wapens, gedeeltelijk door bomen verborgen, met grote lopen, die als een zweep trillen gedurende enkele seconden, nadat hun zware granaten zijn vertrokken op de zending naar een verre vernieling. De technische détails van de kanonnen en de juiste opstelling kan niet worden bekend gemaakt. Zulke kanonnen zijn in het verleden door de Duitsers reeds gebruikt aan de door de Duitsers gecontroleerde Franse Kanaalkust, o.a. bij Kaap Gris Nez.

Een militaire zegsman zeide, dat door de operaties bij Leningrad een aantal Russische oorlogsschepen in de Baltische Zee is gevangen doordat de route door het Stalin Kanaal naar de Noordelijke IJszee geblokkeerd werd. **Hij gaf de militaire macht van de Baltische Zeevloot van de Russen op als 2 slagschepen, 6 kruisers, 30 torpedojagers, 100 duikboten, 50 mijnenvegers, talrijke mijnenleggers en hulpschepen.** Ten Zuiden van het Ilmenmeer, dat ten Zuid-Oosten ligt van Leningrad, beweerden de Duitsers 15 Russische tanks te hebben vernield in een poging om de veldposities op te ruimen. Van het Verre Zuidelijke front kwamen er berichten, dat er voortdurend luchtaanvallen werden ondernomen op het belegerde Odessa. Gemeld werd, dat verschillende duizenden Russen nog gevangen genomen werden en dat de Duitse artillerie een transportschip met Russische troepen op de benedenDnjepr tot zinken bracht ten Oosten van Kherson. Artillerie-duels worden gemeld tussen de kustkanonnen en de gehele rivier tot Kiev (Berlijn, (AP) 10.9).

NAZIES VERLOREN 80.000 MAN BIJ SLAG VAN YELNYA.

De voorlopig vastgestelde Sovjetschattingen over de Duitse verliezen in de slag van Yelnya delen mede, dat 75.000 tot 80.000 Duitsers werden gedood of gewond.

De berichten van Yelnya deelden mede, dat de slag, die werd gemeld in het communiqué van gisteren en die 26 dagen lang duurde, werd gevochten langs een front van 38 mijl. De Duitsers concentreerden het hevigste artillerie- en mortiervuur bij de smalle opening, die de Russen bijna wisten af te snijden bij de nazie-terugtocht. De Russen vernauwden deze doorgang van 12 tot 5 mijl en vingen vele Duitsers in de val, terwijl 8 Duitse divisies in stukken werden gehakt. De oorlogscorrespondenten deelden hedenavond mede, dat de Duitsers nog steeds vluchten in de richting van Smolensk met achterlating van wapenen en ammunitie.

Intussen publiceerde de Rode Vloot een bericht, dat een groot convooi naar de haven werd geëscorteerd na een ontmoeting met Duitse bommenwerpers op 50 mijl van de haven verwijderd. **Men beschreef deze ontmoeting als een der grootste zeeslagen van de oorlog.** De naam van de haven werd niet genoemd. „Rode Vloot" zeide, dat de macht van de aanval het feit te kennen gaf, dat meer dan 40 bommen rond een enkele torpedojager werden geworpen. Het schip werd echter niet getroffen, tengevolge van het felle afweervuur. De Duitsers vielen tot driemaal toe aan, doch alle Sovjet-schepen ontsnapten (Moskou, (AP) 10.9).

NIEUWE RUSSISCHE OVERWINNING, THANS BIJ GOMEL.

Het Rode Leger deelde mede, dat het de 29ste Duitse divisie infanterie heeft verslagen bij een machtige aanval in de Gomel-sector en den vijand duizenden verliezen heeft toegebracht. Naar vernomen wordt, worden de tegenaanvallen van het Rode Leger zowel in de Gomel- als de Smolensksector voortgezet.

Het legernieuwsblad „Rode Ster" zeide, dat een zwepend tegenoffensief werd uitgevoerd in het Gomelgebied, nadat de Russen herhaalde Duitse aanvallen hadden stukgeslagen op de Rode stellingen. De verslagen vijandelijke divisie trok zich terug en liet duizenden doden op het slagveld achter. Alleen de Russische landstrijdkrachten vernielden 47 Duitse tanks, 11 veldkanonnen, 6 pantserwagens en 96 automobielen. Het 15de gemotoriseerde regiment werd verslagen en 15 officieren werden gedood. In een andere sector, slechts aangeduid met de letter K., zouden de Duitsers volgens „Tass" grote strijdkrachten hebben samengehoopt, gesteund door de artillerie en mijnenwerpers, teneinde de Sovjet-stellingen aan te vallen. Zij werden echter teruggeslagen door een geconcentreerd vuur in de eerste instantie en vervolgens door een flankerende tegenaanval toen zij wederom aanvielen. De Duitse verliezen waren hier haast 600 man aan doden en gewonden. 12 Machinegeweren, een mijnen-werpers-batterij en 2 olietankwagens bevonden zich onder de Russische buit. (Moskou, (AP) 10.9).

OVEREENKOMST TUSSEN V. S. EN GROOT-BRITANNIË.

Groot-Britannië maakte bekend, dat men een overeenkomst heeft gesloten met de Verenigde Staten, waardoor de steunverlenings - materialen niet mogen worden gebruikt om te concurreren met producten van de Noordamerikaanse industrie. De overeenkomst werd onthuld in een „wit blad", na besprekingen tussen de Britse en Noordamerikaanse Regerings - vertegenwoordigers. Het „witte blad" werd uitgegeven om de klachten tegen te gaan die werden gehoord in vele kringen, dat Groot-Britannië de goederen misbruikt, welke worden verkregen van de Verenigde Staten onder de steunverlenings-overeenkomst, teneinde de export-markten van de Verenigde Staten in Zuid-Amerika en elders af te nemen.

Van gezaghebbende zijde werd gezegd, dat de overeenkomst een stap is uit de serie om Duitsland te beletten de ontevredenheid over de steunverlening te gebruiken voor het drijven van een wig tussen de Anglo-Amerikaanse samenwerking. In verband met de berichten, dat de steunverlenings-materialen worden gebruikt als Britse producten om te concurreren met de Noordamerikaanse goederen in Zuid-Amerika, werd verklaard, dat feitelijk al de Britse exporten naar Zuid-Amerika belangrijk zijn verminderd.

De Departementen willen echter niet, dat de cijfers verstrekt worden, aangezien hierdoor te veel inlichtingen zouden worden verstrekt aan de Duitse zee-raiders. (Londen, (AP) 10.9).

AMBASSADEUR GREW CONFEREERDE 12 MAAL MET TEIJIRO TOYODA.

Het „geschreeuw" van de Japanse nieuwsbladen tegen de Amerikaanse buitenlandse politiek verminderde tegelijkertijd met de bekendmaking, dat de Ambassadeur der Verenigde Staten Joseph Grew binnen een week 12 maal had geconfereerd met den Japansen Minister van Buitenlandse Zaken. Het hoofdthema van het persommentaar was, dat Duitslands oorlog in Rusland lang zou duren, in tegenstelling tot het optimisme, dat tot uitdrukking werd gebracht bij het begin van het conflict. Het onderwerp van Grews besprekingen met den Minister van Buitenlandse Zaken Teijiro Toyoda werd niet bekend gemaakt, doch deze hadden plaats terwijl de eerste Amerikaanse tankschepen met olie voor Rusland passeerden voorbij de Japanse wateren en terwijl Premier Prins Konoye berichtte dat hij overwoog om een veiligheidszone te proclameren rond de Japanse eilanden. Een ander licht van mogelijke betekenis op de relaties tussen de Verenigde Staten en Japan waren de maatregelen van de Noordamerikaanse Ambassade voor het evacueren van Amerikanen uit Japan, gelijk die welke de Britse Ambassade heeft getroffen voor de Britse onderdanen. (Tokio, (AP) 10.9).

DE „SESSA" WERD GETORPEDEERD EN BESCHOTEN.

Het State Department onthulde, dat het vrachtschip „Sessa", welk Noordamerikaans eigendom is, door een duikboot (waarschijnlijk Duits) werd getorpedeerd en beschoten zonder waarschuwing, terwijl het schip zich op weg bevond van IJsland naar de Verenigde Staten, na te Reykjavik lading te hebben gelost. Volgens de 3 schipbreukelingen, die werden opgepikt door de Noordamerikaanse torpedojager „Lansdale", zonk het schip 2 minuten nadat het getorpedeerd werd. De schipbreukelingen verklaarden, dat het schip op 17 Augustus te middernacht zonder waarschuwing werd getorpedeerd op ongeveer 300 mijl van Reykjavik op weg naar New York. Na de torpedering werd de „Sessa" midscheeps getroffen door 2 granaten. (Washington, (AP) 10.9).

Het nieuws van vandaag.

Het gaat den Nazies niet voor de wind in Rusland. Hun wanhoopspogingen om wat van Rusland te veroveren, mislukken keer op keer. Vandaag is er zelfs een bericht, dat de Nazies hebben aangekondigd Leningrad niet te zullen bestormen. „Het zou te kostbaar zijn". Betere methode is het uithongeren.

Berichten over Russische successen blijven aanhouden. Enkele dagen geleden was er in Time het bericht, dat in Kiev de mensen retourtjes op de stadstram nemen voor 15 kopeken om aan het front te gaan sight-see-en en te zien hoe hun wapenzonen de nazies inmaken. Uit de vliegmachines gooien de Russen vrijbiljetten temidden van de Duitsers om te ontvluchten. Vandaag is er weer een bericht van zulke strooibiljetten-campagnes op de Duitse linies. Twintig milioen biljetten werden uitgeworpen (blz. 3).

Myron C. Taylor, de persoonlijke gezant van Roosevelt bij het Vaticaan is weer in Rome. Hij was daar vertrokken in verband met een ziekte. Terstond na aankomst — hij deed de tocht per vliegtuig — had Taylor een lang onderhoud met Pius XII. Toen hij daar vandaan kwam, ging hij naar Cardinaal Maglione. Bij den Paus ging toen als volgende naar binnen de Britse vertegenwoordiger bij het Vaticaan, die ook meer dan een uur daar bleef. Biezonderheden op blz. 1 en 2.

De Russen hebben drie wiggen gedreven in de Duitse linies. De Duitsers schijnen uitgeput te zijn. Dysenterie hebben de Nazies al gekregen.

Bij Gomel hebben de Russen nog weer een nieuwe overwinning geboekt (blz. 1).

De Duitsers zijn hun aanval op Murmansk begonnen. Voor de zoveelste maal heeft men dat nu gezegd. Het bericht komt uit Londen.

Op de voorpagina staat een interessant ooggetuige-verslag over de strijd tussen de Van Kinsbergen en de Winnipeg. Voor ons op Curaçao al heel belangwekkend te lezen.

Op blz. 2 wordt alweer verhaald over de actie van het Nederlandse Episcopaat tegen de Nazies. Dit maal in verband met de vakorganisaties.

Over de „Imperiale Raad" tenslotte schrijven drie Bovenwindse Landraden Hassell, Van Zanten en Sprott. De Landraad van St. Maarten, Scott, heeft vroeger reeds geschreven, zoals men zich herinnert. Van alle eilanden zijn dus brieven binnengekomen. Verder is er een interessante studie van de Vaderlandse Club in de Oost.

Hoe de „Van Kinsbergen" de „Winnipeg" overnam.

In een kwartier tijds speelde zich alles af.

Ridderlijke houding.

In het A.I.D. lezen wij:

De Amerikaanse kranten hebben de berichten over de „Winnipeg", die in de Caraïbische wateren door onze „Van Kinsbergen" werd aangehouden en opgebracht, een voorname plaats gegeven in hun kolommen. Het nieuws op zichzelf was al belangrijk genoeg, vooral ook omdat het het Amerikaanse publiek trof, dat de Nederlanders hierbij weer een belangrijke rol hadden gespeeld.

Toch waren er weinig feiten bekend, omdat geen van de passagiers nog in Amerika was aangekomen. Wij waren zo fortuinlijk een onderhoud te hebben met een van de eerste passagiers van de „Winnipeg", die in de Verenigde Staten arriveerde. Zijn naam is Dr. Konrad Wolff. Hij is een bekend pianist en heeft ten minste evenveel faam verworven als zijn vrouw de foto-kunstenares, Ilse Bing. Wij troffen het paar in Old Greenwich, in het huis van onzen beroemden landgenoot Dr. Hendrik Willem van Loon, die er eerst voor heeft gezorgd, dat de vluchtelingen een visum voor Amerika kregen en die hen vervolgens uit Trinidad wegkreeg, eerder dan de andere passagiers.

„Ik heb met mijn eigen ogen gezien hoe de Nederlanders in minder dan vijftien minuten de „Winnipeg" overnamen", aldus de heer Wolff. „Het zou nog slechts enkele dagen duren voordat wij op de plaats van bestemming, Martinique, zouden aankomen. Natuurlijk waren alle opvarenden, grotendeels bestaande uit Duitse. Oostenrijkse, en Poolse Joden en vluchtelingen, verheugd, maar onze blijdschap werd getemperd door onplezierige gedachten over het lot, dat ons wellicht op het Franse eiland zou wachten.

„De meeste passagiers hadden geruime tijd in Franse of Duitse concentratiekampen doorgebracht. Zij hadden eindeloos moeten wachten op een gelegenheid om uit Frankrijk weg te komen. Eindelijk hadden zij hun visum voor de Verenigde Staten of Zuid Amerika kunnen bemachtigen. En nu waren zij er zeker van, dat hen op Martinique een ander interneringskamp zou wachten en dat het moeilijk, misschien onmogelijk zou zijn, scheepsgelegenheid naar Amerika te vinden.

„Wij wisten, dat wij niet vriendelijk behandeld zouden worden. De Franse bemanning en de Franse passagiers staken hun sympathie voor de Nazies en hun minachting voor ons, vluchtelingen, niet onder stoelen en banken.

„Ons voedsel was slecht. Het schip was overvol. Daar bekommerden wij ons echter het minst om. Belangrijker was of wij onze vrijheid zouden herwinnen.

Het gebeurde des nachts.

„En toen, in een onbeschrijfelijk warme nacht, gebeurde het. Mijn vrouw en ik hadden, als zovele passa-

giers, slaapgelegenheid gezocht op dek, omdat de hitte in onze hut niet was te verdragen. Het was half twee in de morgen, toen onze rust werd verstoord door luide, opgewonden stemmen. Lichten flikkerden op, die het stikdonkere schip plotseling in vlam zetten. Signalen werden gegeven. Wij renden naar de verschansing en zagen in de verte, telkens even verlicht, de omtrekken van een oorlogsschip. „Welke nationaliteit?" vroegen wij ons angstig af. Ons schip vermeerderde intussen vaart, zodat het duidelijk was, dat de Fransen trachtten weg te komen. Toen donderde eensklaps een kanonschot door de duisternis. Vrouwen op de „Winnipeg" gilden. De Franse stemmen op de brug beraadslaagden en tenslotte werd het bevel gegeven te stoppen.

„We zagen nu duidelijk het oorlogsschip, dat, naar mijn vrouw mij opgewonden toefluisterde, de Nederlandse vlag voerde. Na enkele minuten klommen Nederlandse officieren aan boord, die onzen kapitein gaven te verstaan, dat de „Winnipeg" door de Nederlanders zou worden overgenomen en naar Trinidad opgebracht.

Blonde, kordate mannen.

„Het was als een toneel uit een Hollywoodfilm: de blonde, kordate mannen aan boord te zien klimmen om met vaart en gemak het commando over ons schip in handen te nemen. Wij keken toe, hoe de Nederlanders onder elkaar lachten; zij schenen dit als gewoon, alledaags werk te beschouwen. Snel werd de Nederlandse vlag door hen gehesen. Er werden Nederlandse wachten uitgezet, de Franse bemanning werd bewaakt en in een oogwenk waren instructies gegeven koers te zetten naar Trinidad. In minder dan een uur waren wij al op weg.

„Slechts langzaam werden wij ons bewust, wat dit voor ons betekende. Het was allemaal zo vlug gegaan. Maar de Nederlanders hielpen ons. Zij waren vriendelijk. De kinderen, die nieuwsgierig toekeken, kregen chocola van hen. Het was duidelijk, dat wij door vrienden werden opgebracht, dat wij ons naar bevriend grondgebied begaven. Eindelijk dus waren wij van de bedreiging van de Gestapo verlost. De Nederlanders waren onze verlossers."

Post overboord.

Wij vroegen Dr. Wolff of er contrabande aan boord was. „Met zekerheid is dat niet te zeggen. Wel hebben verschillende passagiers mij verzekerd, dat zodra de Nederlanders naderden, pakken over boord werden gegooid. In elk geval ging de post overboord.

„Over de reis valt weinig te vermelden, met uitzondering van één vreemd incident. Op de morgen van de dag, dat wij in Nederlandse handen waren gevallen, gaf de hoofdpurser aan alle Duitse en Oostenrijkse vluchtelingen opdracht, op een bepaald gedeelte van het dek te blijven. De man zei, dat de Nederlanders hem daartoe bevel hadden gegeven. Niemand mocht het dek zelfs maar voor een ogenblik verlaten. Wij vroegen ons af, hoe dit bevel van de zo vriendelijke Nederlanders kon komen. Tegen de avond informeerde een paar van ons bij een Nederlands officier wat dit betekende. Toen bleek, dat de hoofdpurser in het geheel geen instructies had gekregen. Zijn vreemd gedrag is misschien te verklaren door zijn haat tegen de vluchtelingen.

Ridderlijke Nederlanders.

„Toen wij in Trinidad aankwamen, namen de Engelsen het bevel over. De passagiers werden naar barakken overgebracht, waar zij behoorlijk gehuisvest werden en uitstekend voedsel kregen. De vluchtelingen werden natuurlijk aan een streng onderzoek onderworpen, maar niemand had onaangename ervaringen als in Martinique verwacht waren. We zegenden de „Van Kinsbergen", die ons juist op tijd had gevonden. De „Winnipeg" zagen wij nog voordat wij Trinidad verlieten, liggend in de haven, nu geheel zonder vlag.

De Nederlanders hebben de eeuwige dankbaarheid van de vluchtelingen verdiend", aldus besloot Dr. Wolff. „Zij gedroegen zich als gentlemen. Hun houding stak biezonder gunstig af bij de Fransen.

Net voordat wij in Trinidad aankwamen, weigerde de Franse bemanning den passagiers middageten te geven. De Nederlanders, die aan boord waren, stonden toen hun lunch voor de vrouwen en kinderen af. Die ridderlijke houding heeft op ons een onvergetelijke indruk gemaakt."

Nederland

WAT OOST EN WEST PRAESTEERDEN.

32 Bommenwerpers, 85 Jachtvliegtuigen.

32 Bommenwerpers, gedeeltelijk door Nederlanders bemand, 83 pachtvliegtuigen, twee Beaufort-jagers en een motor-torpedoboot zijn tot dusver het resultaat van de pogingen in de Nederlandse overzeese gebieden gedaan om Groot Britannië in de oorlogvoering te helpen. Van het gehele bedrag, dat Groot Britannië tot dusver voor de versterking van het luchtwapen uit binnen- en buitenland heeft ontvangen is £ 1.338.000 of meer dan 10 % door de Nederlanders van overzee bijeengebracht.

Curaçao zond f 270.000; dit was de eerste bijdrage van een der Nederlandse eilanden in de Caraïbische zee. Sedertdien hebben ook de andere eilanden treffende staaltjes van sympathie geleverd. De bevolking van Aruba bijvoorbeeld hield een collectie die f 6000 opleverde en zond dit bedrag naar Londen.

Suriname zond £ 5000.— om er een Spitfire voor te kopen, een schitterende gift.

In Batavia gaf elk lid der bevolking, rijk of arm, op 10 Mei, de verjaardag van de inval in Nederland door de Nazies, een derde van zijn salaris of zijn loon.

Een inlandse schoenpoetser in de hoofdstad, Kistoko genaamd, verklaarde elke dag iets voor het goede doel opzij te leggen. Zelfs de gevangenen gaven die dag hun zakgeld op.

Een ander voorbeeld van het spreekwoord dat vele kleintjes een grote maken is dat in vijf maanden tijd uit kleine bijdragen genoeg werd bijeengebracht om drie Spitfires te kopen.

In de Verenigde Staten van Noord-Amerika werd voor dit doel een tentoonstelling gehouden van schilderijen van Van Gogh. Deze bracht niet minder dan $ 18000 op.

Allen, waaronder tal van zeelui, hebben rijkelijk bijdragen, en als enige beloning gevraagd dat die wrekers van de overweldiging van Nederland namen krijgen als: De Vliegende Hollander, Middelburg I en II, Tanapoeli en... Rotterdam.

DE BISSCHOPPEN VAN NEDERLAND.

Reeds enige malen is melding gemaakt van de herderlijke brief der Nederlandse Bisschoppen, waarin R.K. arbeiders verboden werd lid te zijn van een vakorganisatie, die, onder Duitse drang, onder het leiderschap van den N.S.B.'er Woudenberg werd geplaatst. Wegens deze brief kreeg de Utrechtse Aartsbisschop vijfhonderd gulden boete.

Hier volgt een en ander uit die brief: na de aanhef, waarin de ontstane situatie wordt beschreven, schrijft het episcopaat: „zodoende worden de R.K. Vakbonden en aanverwante organisaties geruïneerd in hun godsdienstige en morele taak. Gij weet, dat wij u meermalen waarschuwden tegen het gevaar van het nazisme voor ons geloof."

En vervolgens: „een Rooms-Katholieke organisatie kan onmogelijk staan onder leiding van mannen, wier geestelijke standpunt in absolute tegenstelling is met het onze. Bovendien wordt het Rooms-Katholieke werkliedenverbond gedwongen zich geheel in dienst van de N.S.B. te stellen en een van de onderdelen dier beweging te worden. **Daarom zullen niet alleen aan leden van de N.S.B., doch ook aan leden van organisaties als deze, de Sacramenten worden geweigerd".**

De herderlijke brief spreekt dan het diepe verdriet van het episcopaat uit over het feit, dat nu een organisatie van niet minder dan 200.000 gelovige en trouwe Katholieken is vernietigd, een organisatie, die onnoemelijk veel goeds heeft verricht zowel in sociale als godsdienstige zin. Na gereleveerd te hebben dat hiermede het levenswerk van mannen als **Schaepman, Ariëns en Poels** is geruïneerd, vervolgt de brief: „openlijk en luid verheffen wij onze stem tegen het onrecht tienduizenden aangedaan door hen te beroven van hun sociale instellingen.

Wij protesteren tegen de immoraliteit hen te dwingen tot een levensbeschouwing die strijdig is met hun godsdienstige overtuiging". De brief brengt vervolgens hulde aan de R.K. Vakverenigingsleiders die moedig hun medewerking weigerden: „Wij zijn trots op deze mannen die in de moeilijkste omstandigheden deden blijken van karaktereigenschappen, die de Nederlandse natie groot maakten. Zij mogen hevig lijden, doch wij zijn ervan overtuigd dat hun broeders hen niet in de steek zullen laten in hun ellende."

De herderlijke brief haalt de brief van 29 Duitse bisschoppen aan die op 6 Juli in de Duitse Rooms-Katholieke kerken is voorgelezen, waarin deze bisschopen in naam van de Duitse katholieken verontwaardigd weigeren een keuze te maken „tussen Jezus Christus en het Duitse Volk" zoals van hen geëist werd in een pas verschenen boek dat in Duitsland in honderdduizenden exemplaren werd verspreid. De Nederlandse bisschoppen zeggen dat deze houding geheel de hunne is.

De herderlijke brief was getekend door: Z. H. E. Mgr. **Dr. J. de Jong**, aartsbisschop van Utrecht en de Hoogwaardige Excellenties P. A. W. Hopmans (Bisschop van Breda); A. F. Diepen (Bisschop van 's Hertogenbosch); Dr. J. H. C. Lemmens (Bisschop van Roermond); J. P. Huibers (Bisschop van Haarlem)

ROTTERDAM.

Tengevolge van het Raf-bombardement van 4 September zijn 13 mensen gedood en 27 gewond.

WETHOUDER RUSTIGE AFGETREDEN.

Amsterdams Wethouder van Financiën **Rustige**, die op zijn verantwoordelijke post bleef, toen de N.S.B.-burgemeester Voute het bewind van Burgemeester De Vlugt overnam en die zo nog trachtte te redden, wat er te redden was, heeft er de brui aangegeven. Op 1 September is hij afgetreden.

DE 5 ONRECHTSPREKERS.

De vijf nieuw-benoemde „vrederechters" in Den Haag (waarvan drie bekende N.S.B.'ers zijn) zijn: Mr. J. H. Carp (hoofdredacteur van „De Waag"); Mr. A. Semplonius; Mr. S. J. M. Wijthoff (63 jarig oud-advocaat te Batavia); Mr. A. H. Sluyermans (rechter te Zutphen); Mr. H. A. Helb, oud Gouvernements-secretaris te Buitenzorg, later verbonden aan het departement van Justitie in Ned. Indië.

NIEUWTJES UIT OOST INDIË.

„De Gouverneur-Generaal heeft het ere-gouverneurschap aanvaard van het district Nederlands-Indië der Rotary.

— De President der „American Lines". de Heer Grady (oud onderstaats-secretaris der U.S.A.), is per speciaal vliegtuig der K.N.I.L.M. van Manilla te Batavia aangekomen.

— De animo voor dienstneming bij de parachutisten-troepen (een vrijwilligercorps) is zo groot, dat het aanbod de vraag verre overtreft.

INDISCHE ECONOMISCHE CIJFERS.

Volgens de officiële gegevens van het Ned. Indische departement van Economische zaken waren de Indische exportcijfers gedurende Juni aanmerkelijk lager dan die over Mei hetgeen voornamelijk zijn oorzaak vindt in het feit dat vrijwel geen olie naar Japan is geëxporteerd i.c. 128.600 ton minder dan in Mei. De totale olie-export bedroeg gedurende het eerste halfjaar 1941 2.945.700 ton tegen 3.154.000 ton gedurende het eerste halfjaar 1940 en 3.292.700 in het eerste halfjaar van 1939. Ook het importcijfer is lager. Het export-surplus bedroeg in Juni 31.2 millioen gulden, tegen 38.7 in Mei en 41.7 in April. Het export-surplus gedurende het eerste halfjaar 1940 was 269.6 millioen tegen 217.2 in het eerste halfjaar 1939. De ganse Indische economische situatie is, gezien de oorlog, allerminst ongunstig, temeer omdat men dit jaar een record-oogst van rijst en maïs verwacht.

VLIEGONGELUK OP JAVA.

Een Glen-Martin legervliegtuig is boven Midden Java neergestort. Vijf inzittenden werden gedood. De zesde kwam per parachute veilig neer.

HET SCHIJNT NIET MEE TE VALLEN.

De „Telegraaf" van 22 Augustus heeft het verslag van een N.S.B.-meeting te Amsterdam, waar Rost van Tonningen heeft gesproken. Hij erkende, dat „de worsteling van de N.S.B. nu moeilijker is dan voor de oorlog."

LAF EN GEMEEN.

Dezer dagen is gemeld, dat Rotterdams Burgemeester **Mr. P. J. Oud** om ontslag uit zijn ambt heeft gevraagd. Hoever de lafaards van de N.S.B. zijn gegaan, blijkt uit het Aneta bericht, dat N.S.B.'ers den burgemeester op zijn zetel vastbonden, met een vrijmetselaars-schort omhingen en hem zo hebben gefotografeerd. De politie moest Mr. Oud ontzetten.

EEN BLITZ-HUWELIJK.

In „Ons Noorden" (van 22 Augustus) staat het verslag van de huwelijksvoltrekking van zekeren Dissevelt, een Nederlands SS.-man, vlak voor het vertrek van den bruidegom naar het front in Rusland. Er werd allerlei N.S.B.-tamtam omheen gemaakt, o.a. tekende het bruidspaar een S.S.-geslachts-register, hetwelk hun plaatste in de geprivilegieerde „Noordse klasse". S.S. Commandant Feldmeyer hield een toespraak en gaf het paar een geschenk: een fraai gebonden exemplaar van...... **Mein Kampf.**

POSTHUMA WAARSCHUWT.

In Nederland zijn 1500 pamfletten verspreid onder de titel „Nederland voedt zich zelf. — productieslag 1941", waarin dr. F. E. Posthuma een beroep doet op de boeren om hun productie te vergroten: „Nederland is nu geheel op zich zelf aangewezen voor zijn voedselvoorziening en er dreigt een groot tekort, wanneer het resultaat van deze productieslag onder de verwachting zou blijven."

EEN HALFBAKKEN JOURNALIST GAAT RUSLAND VERSLAAN.

Verrader Hulstijn, een altijd zeer slecht befaamd journalist, die zowel bij „De Telegraaf" als bij de A.V.R.O. om „particuliere redenen" werd ontslagen, zit thans als N.S.B.'er hoog te paard. Hij is nu leider van de propagandadienst voor Seyffardts en Mussert's legioen, dat met de Duitsers in Rusland vecht. „De Nederlandse pers van 17 Augustus heeft het verslag van Hulstijns „vertrek naar het front". Met... 23 auto's en 2 vrachtwagens! In Hulstijns gevolg bevinden zich twee Nederlandse en een Duitse officier, acht journalisten, vijf fotografen, drie filmcamera-mensen, vier radio-technici en verder mecaniciëns, chauffeurs, instrumentenmakers en andere technici. Allen tot de tanden gewapend. Met hun propaganda moet het Nederlandse volk bewerkt worden.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— De componist **Henk Badings** is benoemd tot Directeur van het Haagse Conservatorium.

— Trompenburg, eens de woonplaats van Admiraal Maarten Harpertszoon Tromp te 's Gravenhage wordt gerestaureerd.

— Prof. **D. J. Jeswiet** te Wageningen (N.S.B.'er) riep in een radio-rede de studenten op zich aan te sluiten bij het N.S.B.-studentenfront, dat (volgens hem!) veel te weinig leden heeft (hetgeen — voor ons een goed teken is).

— **Dr. L. H Grondijs**, hoogleraar te Utrecht, is aan de Parijse Sorbonne magna cum laude gepromoveerd op een proefschrift „Iconographie Byzantine du crucifié mort sur la croix"

— Onder auspiciën van het Ministerie van Kunst is een Nederlandse Opera gesticht, die deze winter de Stadsschouwburg te Amsterdam zal gaan bespelen.

— Overleden te Voorburg (Z. H.) W. van Nuye, contrôleur P.T.T. in Ned. Indië.

— Een kermisexploitant heeft bij de Alkmaarse rechtbank een klacht ingediend tegen den Burgemeester van Hoorn, die hem een standplaats heeft geweigerd „omdat hij verdacht is." De man is namelijk N.S.B.'er. Het „Nationale" Dagblad (van 20 Augustus) ziet nu... de afzetting van den Burgemeester!

— Seyss-Inquart heeft de Amsterdammers met zware straffen bedreigd wanneer zij bij Raf-aanvallen niet van de straat verdwijnen; en geheel den Haag met afsluiting van het licht wanneer zij nog eens de verduistering saboteren.

— De Telegraaf (20 Augustus) deelt mede dat vele duizenden rijwielbanden, bestemd voor de „zwarte markt" in Amsterdam in beslag zijn genomen.

— De Telegraaf (28 Augustus) meldt dat twee ambtenaren van de distributiedienst in den Haag zijn gearresteerd wegens diefstal van distributiekaarten ter waarde van f.30.000 vele andere arrestaties worden nog verwacht.

— N.R.C. (28 Augustus) meldt dat zeven bakkers te Chaam (N.B.) zijn gearresteerd wegens het betrekken van rogge buiten de distributie om.

— **Alfred Holtand Cy.** te Liverpool — een bekende scheepvaartlijn — gaven f.75.000.— voor de nieuwe Van Galen „als blijk van bewondering voor het dappere Nederland".

BOVENWINDEN

DR. SPITZER NAAR CURACAO.

In „De Bovenwindsche Stemmen" lezen wij, dat Dr. Spitzer de 1ste November Sint Maarten zal verlaten en naar Curaçao zal vertrekken.

Het artikeltje wijdt woorden van lof aan den dokter, die onlangs nog door Hare Majesteit de Koningin benoemd werd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

In het biezonder wordt hem dank gezegd voor zijn medisch werk op Simpson Bay, waar hij de mijnworm verdreef, die zo vele slachtoffers maakte onder de bevolking.

Tot zijn opvolger is benoemd dr. Sjon Sie Fat, de huidige gouvernementsarts van Saba.

Politiek en Oorlog.

DE ZENDING VAN MYRON C. TAYLOR.

Uit het Vaticaan wordt gemeld, dat Myron C. Taylor, de persoonlijke afgezant van President Roosevelt, den Paus mededeelde, dat wat Rusland betreft, de President meer belang stelt in het welzijn van het mensdom der wereld dan in de vorm van de Regering van dat land. Gewoonlijk goed ingelichte kringen gaven dit inzicht van de 70-minuten lange conferentie tussen Taylor en den Paus. Zij zeiden, dat de oorlog en de vredesdoeleinden een groot deel uitmaakten van de bespreking. Taylor had ook een lange audiëntie met Luigi Cardinaal Maglione, den Pauselijken Staatssecretaris. Tevens had de Britse Vertegenwoordiger Sir Francis Darcy Godolphin Osborne een privé-audiëntie van een uur met den Paus. Het onderwerp werd niet bekend gemaakt. De dringendheid van de zending van Taylor werd aangeduid doordat de Paus hem ontving binnen de 24 uur na de aankomst van Taylor per vliegtuig. Zij spraken alleen in de privé-bibliotheek van den Paus. Maglione onderbrak zijn vacantie in Zuidelijk Italië en keerde terug naar het Vaticaan om meer dan 2 uren met Taylor te spreken. Gemeld werd, dat de bespreking handelde over de oorlog en de Europese toestand in het algemeen. De besprekingen beginnen echter pas. Taylor zal Maglione morgen weer bezoeken en den Paus de volgende week weer spreken. De Afgezant van den President, die met zijn echtgenote naar Rome vloog, is van plan naar Washington terug te keren, teneinde een volledig verslag te doen aan den President dan hij per kabel zou kunnen doen. Taylor weigerde te onthullen wat er bij de audiënties gezegd werd. Uit andere bronnen werd echter vernomen, dat het welzijn der mensheid van verscheidene landen het hoofdpunt vormde van de besprekingen. De Paus gaf een 5-punten program uit voor een vrede met rechtvaardigheid op de vooravond van Kerstmis 1939, welk Hij uiteenzette op Kerstmis jl. Roosevelt en Churchill hebben een 8-punten program. Beiden vragen om één politieke rechtvaardigheid, vrije toelating tot het verkrijgen van economische goederen en ontwapening. Sommige waarnemers suggereerden, dat de conferenties in verband zouden kunnen staan met die programma's en de nevenschikking daarvan. Andere opperden de mogelijkheid, dat Roosevelt de hulp van den Paus tracht te verkrijgen in het bemiddelen tussen de positie van de Katholieken, vooral in de Verenigde Staten, en de hulp die de Verenigde Staten en Groot-Brittannië aan Rusland hebben beloofd, welks atheïstische tendenties reeds lang door de Kerk zijn veroordeeld.

Alvorens New York te verlaten gaf Taylor te kennen, dat het program voor de hervorming van de wereld na de oorlog een der voornaamste punten was, die hij zou bespreken in het Vaticaan.

Hij sprak toen over een samenwerking tussen het Vaticaan en de Verenigde Staten in het teweegbrengen van een blijvende rechtvaardigheid in de wereld. (Vaticaan, (AP) 10.9).

Myron C. Taylor confereerde met Luigi Cardinaal Maglione, den Pauselijken Staatssecretaris, voor de tweede maal in twee dagen in de belangrijke wisseling van meningen tussen het Amerikaanse Witte Huis en het Vaticaan. Men gaf te kennen, dat de oorlogs- en vredesdoeleinden grotendeels werden besproken bij de conferentie van gisterenavond tussen Paus Pius XII, den Cardinaal en Taylor (Vaticaan, (AP) 11.9).

DE RUSSEN DRIJVEN 3 WIGGEN IN DE DUITSE LINIES.

Russische oorlogscorrespondenten verklaarden, dat het Rode leger de Duitse linies terugrolt met 3 wiggen, die door de Sovjets aan het centrale front worden gedreven bij hevige aanvallen, teneinde hierdoor de nazie-druk op de ... te verlichten.

Het Sovjet-Informatiebureau deelde mede, dat gevangenen vertelden, dat epidemieën van influenza en dysenterie zijn uitgebroken onder de invallers, die ... uitgeput zijn door de volgehouden gevechten. De officiële situatie werd als volgt opgesomd:

"Onze troepen gingen voort op koppige wijze te vechten tegen den vijand langs het gehele front". Berichten, die te Moskou ontvangen werden, meldden, dat de Russische achtervolging naar het Westen van de Duitse troepen die in een slag van 26 dagen bij Yelnya verslagen werden, wordt voortgezet. Sovjet-troepen steken in dezelfde gevechtszone een rivier over, die slechts als N. werd aangeduid, na de 29ste Duitse infanterie-divisie verslagen te hebben in het Gomelgebied op 170 mijl ten Zuiden van Smolensk. De Sovjets deelden mede, dat de Rode verdedigers bij Leningrad, Kiev en Odessa standhouden. De berichten uit Kiev meldden, dat alle scholen in de Oekraïense hoofdstad open zijn en de theaters steeds vollopen. 60 Procent van de tarwevoorraad der provincie is ... opgeslagen en er is een aanvang gemaakt met het zaaien van het wintergraan, Militaire scholen van het Rode Leger zetten de cursussen voort, niettegenstaande de oorlogstoestanden en leveren duizenden jonge officieren, die ter versterking naar het front worden gezonden. Sovjet-vliegtuigen strooiden 20 millioen propaganda-biljetten uit achter de Duitse linies. 3 van de 10 Italiaanse vliegtuigen, die voor het eerst aan de strijd deelnamen sedert de aankomst aan het Russische front, werden gisteren neergeschoten in het gebied bij de benedenstroom van de Dnjepr. (Moskou, (AP) 11.9).

HET SCHIETEN KAN DOOR DE RADIO VAN LENINGRAD WORDEN GEHOORD.

De British Broadcasting Corporation deelde mede, dat ze juist een uitzending uit Leningrad had opgevangen, waarbij het donderen van de kanonnen en de commando's van Russische artillerie-officieren duidelijk konden worden gehoord als een achtergrond voor de verklaring van den omroeper, dat de gevechten worden voortgezet (New York, (AP) 10.9).

DE DUITSE LEGERS VALLEN TERUG AAN HET CENTRALE FRONT.

De Russen deelden mede, dat de Duitsers terugvallen en duizenden doden laten liggen op de slagvelden onder massa-charges van tanks in de groeiende Russische tegenaanval aan het centrale front. Gemeld werd, dat de 29ste Duitse infanterie-divisie werd verslagen nabij Gomel aan het centrale front om de druk op Leningrad en Odessa te verlichten.

In hetzelfde algemene gebied deelden de Russen mede, dat de Duitsers werden gedwongen over een rivier terug te trekken na een tankgevecht van 5 dagen. **"Rode Ster" zeide, dat haast 4000 Duitse soldaten hun graf vonden in de wateren van de rivier.** De 29ste Duitse divisie liet duizenden lijken op het slagveld liggen en de 17de divisie, welke ernstig bestookt werd, verloor 60 tanks, 30 kanonnen en 1600 man.

De verschillende Duitse divisies, die de rivier overstaken, verloren 238 tanks, 50 vliegtuigen, 486 trucks en 135 kanonnen. Ook werd gezegd, dat de Staf van het 15de gemotoriseerde regiment werd verslagen en 12 officieren werden gedood. In een andere sector sloegen de Rode troepen grote Duitse strijdkrachten terug, die poogden een zeer voordelige Russische stelling te nemen. De Duitse strijdkrachten verloren hier 600 man, volgens „Tass". Het Gomelgebied, waar nieuwe en hevige gevechten worden gemeld, ligt midden tussen Kiev en Smolensk, waar de Russen gisteren een sterke nazie-speerpunt verdreven uit een gebied van 150 vierkante mijl met een hevige tegenslag.

Deze tegenaanvallen worden voortgezet en door de radio wordt gevraagd om nieuwe guerilla-aanvallen achter de Duitse linies. De Russen zeiden, dat gedurende de eerste dagen van de Duitse bezetting van het Westelijk deel van Wit-Rusland en het Westelijk deel van de Oekraïne de guerillatroepen opstonden. Deze hebben zich thans gevormd tot formidabele bataljons, die gereed zijn elke Duitse voorraadtrein te bestoken. Het legercommuniqué van Woensdag zeide: „Onze troepen gingen voort met de gevechten langs het gehele front."

Tevens legde het communiqué de nadruk op de felheid van de tankgevechten. Het communiqué zeide, dat alleen op 7 September Russische tankeenheden in alle sectoren van het front meer dan 100 Duitse tanks en pantserwagens vernielden alsmede 80 antitankkanonnen, 42 andere kanonnen, 300 machinegeweren, 560 trucks, 7000 infanteristen, 3 cavalerie-eskaders, 300 wagens, 225 motorfietsen, 415 fietsen en 16 radio-stations.

Dit werd afgeschilderd als het typische resultaat van de dagoperaties der Russische tankcolonnes, waarvan de operaties een steeds grotere ruimte beginnen in te nemen in de officiële berichten van de gevechten. De officiële berichten noemen ook telkens de Rode luchtmacht, die voortdurend met de tankeenheden samenwerkt (Moskou, (AP) 10.9).

NIEUWE JAPANSE BENOEMING.

Vice-Admiraal Eikichi Katagiri is benoemd tot Opperbevelhebber van de Marine-luchtmacht.

Hij arriveerde de vorige week te Tokio van zijn post met de Japanse vloot in de Chinese wateren. (Tokio, (AP) 10.9).

FINLAND HEEFT GEEN QUISLING-REGERING.

Het orgaan van de Sociaal Democratische Partij, Finlands grootste politieke partij, ontkende, dat Finland een Regering had van het Quislingtype, niettegenstaande zijn militaire samenwerking met Duitsland. Finland zou nog steeds streven naar politieke vrijheid en de volkomen onafhankelijkheid van zijn volk. Het blad „Sosiali Democraati" nam een scherp standpunt in met het oog op de onlangs gehouden speech door Vidkun Quisling, hoofd van de Noorse nazie-regering, die Finland met Noorwegen en Denemarken schaarde in de anti-democratische Scandinavische orde. (Helsinki, (AP) 10.9).

BESPREKINGEN TUSSEN MEXICO EN DE VER. STATEN.

Uit een verantwoordelijke Regeringsbron werd medegedeeld, dat het voorstel, volgens welk de Verenigde Staten gelden zouden voorschieten voor het voltooien van de Panamerikaanse verkeersweg van hier tot de grens van Guatemala wordt besproken in Washington als deel van de algemene onderhandelingen tussen de Verenigde Staten en Mexico. (Mexico-City (AP) 10. 9).

HET GEHEIM VAN DE ACOUSTIEKE MIJN.

Van ingelichte zijde deelde men mede, dat de Britse Regering meer dan een jaar de wetenschap heeft gedragen, dat Duitse vliegtuigen acoustieke mijnen legden in de wateren rond Groot-Britannië, teneinde te voorkomen, dat de nazies zouden weten, dat de Koninklijke Marine er een effectief antwoord voor had. Churchill brak de stilte gisteren toen hij aan het Lagerhuis het mijnenprobleem mededeelde, dat grotendeels onder de knie is.

De acoustieke mijnen zouden tot springen worden gebracht door de geluidsgolven van de schroeven van passerende schepen. Hoe zij echter precies worden tegengegaan is echter nog steeds een geheim. (Londen, (AP) 10.9).

Curaçao.

LEER OM LEER.

Elke journalist heeft zijn kanalen. **Royale journalisten erkennen dat ronddorstig van elkaar.** Zo heeft de ene courant altijd het aardigste nieuws van dit; een ander bijv. van de „olie" of de Isla. Toen de „Beurs" enkele dagen geleden (3 Sept.) de primeur had van een bericht betreffende de Joodse geïnterneerden op Bonaire, hebben wij gezegd: „kijk, daar heeft hij ons een aardig nieuwtje afgesnoept.

Nu de „Amigoe" de primeur had van het telegram van den Gouverneur aan President Roosevelt, rent de „Beurs" naar officiële instanties met vermeende klachten „over bevoorrechting van een bepaald blad". Alsof wij dat dan niet veel eerder hadden kunnen doen! Want stelt men zich op het standpunt, dat het doen en laten van den Gouverneur „officieel gouvernementsnieuws" is (te gek om los te lopen), dan is een maatregel t.a.v. Joodse geïnterneerden dat toch zeker veel meer. Ook in andere opzichten wordt de „Beurs" en niet wij door verschillende instanties en personen bevoorrecht.

Nu wil de „Beurs" de G.P.D. ervoor spannen. Als die zich met dergelijke berichtjes moet gaan bezig houden, kunnen alle redacties beter op reces gaan. Dan kan de G.P.D. één pan-Curaçaos blad volschrijven. Het is wel een droevig begrip van journalistieke vaardigheid om als een ander blad toevallig eens een primeurtje heeft, met klachten naar het Gouvernement te hollen. **Des te droeviger, als men enkele dagen tevoren zelf een eigen primeur heeft weten te bemachtigen van een „officieel gouvernementsbericht".**

Het is te hopen, dat de G.P.D. ervoor zal bedanken boodschappenknechtje te gaan spelen.

ATHLETIEKWEDSTRIJDEN.

Naar aanleiding van een artikel in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van gisteren onder ditzelfde hoofd, schrijft ons een lid van de R.K. S.C.:

„Het verwijt, dat de C.A.B. zich zelf maakt, nl. enige tijd in dolce farniente te hebben doorgebracht, is gelukkig niet van toepassing op alle Curaçaose sportverenigingen, met name niet op de R.K. S.C.

Immers reeds meer dan een jaar stelt het bestuur van de Sportcentrale alles in het werk om haar leden, naast andere sporten, vooral de **Athletieksport** te doen beoefenen. Men herinnere zich de trainingsavonden op het Bargesbad onder de bekwame leiding van den Heer Dadier en diens helpers: L. Daal, Henriquez en Martijn.

Deze trainingsavonden hadden niet het verwachte succes. Immers te veel werd het gemis van een athletiekterrein gevoeld, zo nodig voor de nummers hardlopen en estafette.

Om haar leden te kunnen helpen, besloot de Sportcentrale toen om een athletiekterrein te gaan aanleggen op haar velden op het Rif. Dit ging met enorme kosten gepaard, want hierdoor moest niet alleen het eerste voetbalveld worden verlegd, maar ook het Juniores-veld een 35 meter worden opgeschoven, hetgeen nieuwe demping van het Rifwater nodig maakte.

Deze demping, die geheel voor eigen rekening moest worden uitgevoerd, alsmede het bespeelbaar maken, kostte het bestuur van de Sportcentrale duizenden guldens, hetgeen echter gaarne werd opgebracht, terwille van de nuttige athletieksport.

Nu konden de terreinen worden uitgezet en een grote springbak werd gegraven; de terreinen werden afgezet, een tweede terreinknecht, ervaren in de aanleg en het onderhoud der athletiekterreinen werd in vaste dienst genomen, nieuwe kogels, speren en discussen werden gekocht en een der ruime kleedkamers werd speciaal voor onze athleten gereserveerd. Een aparte athletiekcommissie werd samengesteld uit jonge energieke krachten en last but not least mocht over een trainer worden beschikt, die al heel spoedig het vertrouwen aller jongens won om de buitengewone ervaren leiding, die hij wist te geven.

Sedert enige maanden wordt er nu geregeld 's Maandags, 's Woensdags en 's Vrijdagsmiddags getraind en reeds komt er lijn in de praestaties onzer meestal jonge athleten, die hun sporen nog wel niet hebben verdiend, maar die spoedig zullen tonen, wat volharding en deskundige leiding vermogen.

In de maand Juli was de eerste wedstrijd tussen de Caribbeans en de Boca Juniores en de Tropials, waarin de Boca Juniores met de overwinningstropee gingen strijken.

Toen kwam 17 Augustus, de grote athletiekdag, waaraan ook leden van andere clubs meededen en waarop verschillende goede praestaties werden geleverd, in aanmerking genomen, dat de korte tijd, dat de clubs van de R.K. S.C. bestaan. We brengen in herinnering de zeer waarderende nabeschouwing, die naar aanleiding van deze athletiekdag in dit blad verscheen. Ik ben er zeker van, dat de athletiekafdeling van de R.K. S.C. ook met de wedstrijden door de C.A.B. uitgeschreven zal meedoen.

Wel zullen de athleten van de R.K. S.C. geen kampioenschapstitel kunnen behalen bij de C.A.B., omdat de R.K. S.C. niet is aangesloten bij de C.A.B., en om principiële redenen, zich nooit bij de C.A.B. zal kunnen aansluiten, maar hun praestaties zullen er niet te minder om zijn. Bovendien zal dit, hun eventueel in aanmerking komen voor Barranquilla niet beletten.

Daartegenover staat, dat vóór het einde van het jaar de R.K. S.C. haar eigen kampioenswedstrijden zal houden, waarschijnlijk in samenwerking met enige katholieke sportverenigingen in Aruba, terwijl ook op het programma wedstrijden staan naar het buitenland, hetgeen later in détails zal worden bekend gemaakt.

Ofschoon bij de sportbeoefening in katholiek verband de wedstrijd noch het kampioenschap de eerste plaats inneemt, even willen we ook opmerken, dat het verlangen naar een titel niet aanleiding mag zijn, zijn eigen club te verlaten, — blijft trouw! —, toch hopen wij, dat de leden van de R.K. S.C. bij de aanstaande wedstrijden een goed figuur mogen slaan, om aldus te bewijzen, wat volhardende training onder vakkundige leiding vermag.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

De Algemene Middelbare School.

Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao heeft bepaald:

a. dat het nieuwe schoolgebouw te Pietermaai, waarin gevestigd zal worden de Algemene Middelbare School en waarin reeds de Hendrikschool voor jongens en de Wilhelminaschool voor meisjes gehuisvest zijn, officieel in gebruik gesteld zal worden op Woensdag 17 September 1941 des namiddags om 16.30 uur;

b. dat de Algemene Middelbare School alsdan tevens officieel geopend zal worden en de Directeur en Leraren geïnstalleerd zullen worden;

c. dat de Algemene Middelbare School de naam zal ontvangen van **Peter Stuyvesant College;**

d. dat zullen worden benoemd tot directeur: de Heer W. Meyer, leraar M.O. Geschiedenis; tot onderdirecteur: de Heer Drs. J. H. G. Mulders; tot leraren voor het vak Wiskunde: Mej. L. J. M. Tummers, lerares Wiskunde M.O. A en B; Natuurkunde: de Heer Drs.. J. H. G. Mulders; Scheikunde: de Heer Dr. Ir. W. H. Zaayer en de Heer Drs. Goei the Biam Sioe (voor de onderdelen Warenkennis en Levensmiddelenleer); Plant- en Dierkunde: de Heer Drs. Goei the Biam Sioe (Plantkunde); de Heer Drs. Ph. H. Hartz (Mens- en Dierkunde); Staatsinrichting: de Heer Mr. Dr. M. F. da Costa Gomez; Handelswetenschappen: de Heer C. van Leeuwen, leraar M.O. Boekhouden; Geschiedenis: de Heer W. Meyer; Aardrijkskunde: de Heer W. Meyer en de Heer D. Colijn (voor economische aardrijkskunde); Nederlands: de Heer Drs. J. C. de Groot en de Heer C. van Leeuwen (voor Nederlandse handelsterminologie en handelscorrespondentie); Engels: de Heer J. A. Th. de Boer, leraar Engels M.O. A; Frans: Mej. C. M. Heidenreich, lerares Frans M.O. A; Handtekenen: de Heer J. J. A. van Bergeyk; Lichamelijke oefening: de Heer J. de Bruin, leraar M.O. Lichamelijke oefening; Spaans: Mej. N. Senior; Duits: de Heer W. Meyer; Machineschrijven en Stenographie: Mevr. G. H. Daniels-Polak; tot amanuensis: de Heer G. van Eerten.

Het Bestuur der Curom heeft aan Z.E. den Gouverneur verzocht de officiële ingebruikstelling van het nieuwe schoolgebouw, Pietermaai en de opening der Algemene Middelbare School, welke op Woensdag 17 September as. om 16.30 uur zullen plaats hebben, radiographisch te mogen uitzenden. Z. E. heeft op dit verzoek gunstig beschikt.

VAN WIEN IS DEZE ARMBAND?

Door de Recherche is onlangs een Surinaamse gouden armband (filigrain werk) in beslag genomen, ten aanzien waarvan wordt vermoed, dat hij van misdrijf afkomstig is.

De rechtmatigen eigenaar wordt verzocht zich te vervoegen bij de Afdeling „Recherche", kamer No. 12.

RODE KRUIS.

Transportcolonne.

Morgen 12 September zal Dr. Van der Kuyp om 19.30 uur een interessante lezing houden voor de leden van de colonne.

De commandant verzoekt allen aanwezig te zijn.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

In de afgelopen nacht voerden bommenwerpers van de Royal Airforce een aanval uit op Turijn, welke de hevigste aanval wordt genoemd, die ooit op Noord-Italië werd ondernomen. Vele zware bommenwerpers namen deel aan de aanval, waarvan het voornaamste object het Koninklijke arsenaal was. Grote branden werden veroorzaakt. Volgens het Italiaanse hoofdcommando zouden ook rond Genua bommen zijn geworpen.

Uit Stockholm wordt gemeld, dat de staat van beleg in Noorwegen waarschijnlijk van Oslo zal worden uitgebreid naar andere gebieden van het bezette Noorwegen. Volgens de berichten, die Oslo bereiken is de toestand critiek in de steden Moss Fredrikstadt en Sarpsborg aan de spoorlijn, die Oslo verbindt met de Oostelijke kust van de Oslofjord.

De reden zou zijn, dat een algemene staking van Noorse arbeiders voor heden was vastgesteld. doch dat de Quisling-agenten de plannen verraadden. De Noorse arbeidersleiders Viggo Hansteen en Rolf Vickstroem werden gisteren door een vuurpeloton geëxcuteerd.

Een andere arbeidsleider werd veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf, en een andere tot 15 jaar gevangenisstraf en een andere tot 10 jaar.

De Britse radio maakte bekend, dat vele gevechtsvliegtuigen reeds naar Rusland zijn verzonden en dat honderden andere onderweg zijn. De omroeper zeide niet of de vliegtuigen Britse of Noordamerikaanse waren.

Uit Tokio wordt officieel gemeld, dat een Nationaal Defensie Hoofdkwartier is gevormd onder Imperiaal commando, welke verantwoordelijk is voor alle afdelingen van de Nationale Defensie. Generaal Otozo Yamada werd benoemd tot Opperbevelhebber.

Onbevestigde Chinese berichten uit gewoonlijk betrouwbare bronnen te Peiping deelden mede, dat de Chinese Nationaal Socialistische Partij te Peiping voorbereidingen treft tot het vormen van een autonome Regering van NoordChina. Waarnemers te Peiping brengen deze plannen in verband met de berichten uit Zuid-Amerika, dat Kapitein Fritz Wiedemann, de vroegere Duitse Consul-Generaal te San Francisco, op weg is naar China via Zuid-Amerika om Consul-Generaal te worden te Tientsin. Hierdoor wordt te kennen gegeven welke belangrijkheid de Duitsers hechten aan de politieke potentialiteiten van Noord-China.

Het communiqué van het Duitse Hoofdkwartier meldt: „In het Oosten hebben de offensieve operaties met succes voortgang."

Volgens de Duitsers zouden zij 2000 gevangenen hebben gemaakt. Op een ander punt zouden de Russen, naar de Duitsers toegaven, gesteund door tanks, Duitse linies gebroken hebben, doch ten slotte zijn teruggeslagen.

De Duitsers hebben Leningrad overstroomd met strooibiljetten, waarin er bij de burgers wordt aangedrongen de stad niet te verdedigen. De Duitsers waarschuwden, dat zij in staat zijn de stad nog veel erger te straffen met een algemeen bombardement, doch den burgers nog een kans hebben gegeven hun defensietactieken opnieuw in overweging te nemen. De Russen hebben andere berichten en delen mede, dat nieuwe aanvallen van het Rode leger aan het centrale front 12 mijl in de Duitse linies zijn binnengedrongen en dat Russische troepen onder hun Commandant Eremenko 10 dorpen hebben heroverd. De fascisten krijgen geen ogenblik rust en tonnen staal worden door de Russische bommenwerpers boven hun hoofden uitgestort. „Tass" zeide, dat nieuwe felle gevechten worden gevoerd in de richting van Veliki Luki. Bij de jongste gevechten hebben de Sovjet-soldaten meer dan 12.000 nazie-officieren en manschappen vernield alsmede 340 tanks en pantserwagens, 140 kanonnen, 400 trucks en 47 vliegtuigen. In het Britse Lagerhuis heeft het enige communistische Parlementslid Gallacher, Churchill in zijn gezicht uitgemaakt voor „schurk" en beschuldigde hem van een „vuile, laffe, smerige handeling" in een woedende uitbarsting over de beweringen, dat de Minister van Vliegtuigproductie Moore Brabazon de hoop had te kennen gegeven, dat de Russische en Duitse legers elkaar zullen vernielen. Churchill antwoordde: „Ik geloof niet, dat ik leiding behoef te ontvangen in de politiek of in mijn gedrag door een heer, die, naar bekend is, zijn mening wijzigde, zodra hij daartoe opdracht kreeg van een lichaam buiten dit land." De gehele quaestie ontstond, toen Gallacher vroeg of de opmerkingen van Minister Moore Brabazon de mening van de Regering vertegenwoordigden.

Later kwam een bericht, dat Gallacher, Churchill zijn verontschuldiging heeft aangeboden.

De Amigoe-Enquête.

Een Imperiale Raad.

XV.

Voortzetting van de Indische Begroting.

De door enige leden bepleite wenselijkheid, al dadelijk over te gaan tot de keuze van vooraanstaande personen uit de Indische maatschappij, die als lid of plvv. lid van de Indische delegatie zullen moeten optreden, enerzijds teneinde deze keuze aan de critiek van Volksraad en publiek te onderwerpen, anderzijds om den gekozen vertegenwoordigers voldoende tijd te laten, zich voor hun moeilijke taak terdege voor te bereiden, konden anderen niet inzien. Zodanige aanwijzing leek hun vooralsnog praematuur. Wel waren zij het eens met de mening, dat het bij de in uitzicht gestelde Rijksconferentie van grote waarde voor Nederlands-Indië zal blijken, indien de vertegenwoordigers van dit gebiedsdeel, met ruggesteun van de Indische maatschappij in haar geheel, in eensgezindheid een en hetzelfde standpunt zullen kunnen verdedigen, een standpunt derhalve, waarin geen grote meningsverschillen tot uiting komen. Daartoe de weg te vinden onder leiding van de Regering zal de taak zijn van de verschillende politieke en maatschappelijke groepen der Indische samenleving.

De „VADERLANDSE CLUB" in N. O. Indië geeft in haar weekblad „Nederlands-Indië", de nota door het hoofdbestuur van de V.C. aangeboden aan de Commissie tot bestudering van staatsrechtelijke hervormingen (de zg. Commissie-Visman). Deze nota beoogt samen te vatten, hoe de Vaderlandse Club zich de ontwikkeling van Nederlands-Indië en van het Koninkrijk der Nederlanden, in het bizonder op staatkundig gebied, voorstelt. Aan de zeer uitvoerige beschouwing in „De Javabode" waarin behalve de Imperiale Raad ook de instelling van nieuwe ministeries, het inschakelen van N.O.-Indië in onze buitenlandse politiek e.d. ter sprake komen, staat het volgende betreffende een Imperiale Raad.

De 3de paragraaf van de nota — „De toekomstige organisatie van het Koninkrijk" — behelst o.m. het volgende:

Ook voor de toekomst dient onverbiddelijk te worden vastgehouden aan de Rijkseenheid en de Nederlandse leiding daarvan, haar enige werkelijke bindmiddel. Elke gedachte aan liquidatie van het Nederlandse gezag behoort buiten debat te blijven, als in wezen neerkomende op landverraad.

De positie van Indië in het Rijksverband is thans duidelijk die van ondergeschiktheid aan Nederland, in veel sterkere mate dan artikel 1 der Grondwet zou doen vermoeden. Hierin dient verandering te komen, al zal van een volkomen nevenschikking geen sprake kunnen zijn, omdat Nederland de leiding van het Rijk behoort te behouden.

Indië is echter — zoals juist in deze dagen is gebleken — zowel economisch als politiek een zeer belangrijk onderdeel van het Koninkrijk, met een neiging tot en mogelijkheid voor een aanmerkelijke mate van zelfstandigheid. Indië zal binnen het „Rijksverband" méér dan tot nu toe het geval is tot zijn recht kunnen en moeten komen, hetgeen echter alleen kan plaats vinden door wijziging van de staatsrechtelijke structuur.

Op enigerlei wijze zal de imperiale gedachte, leidend beginsel van het Koninkrijk, belichaamd moeten worden in een coördinerend wetgevend college, gedacht is daarbij aan een „Imperiale Raad".

Er moet van uit gegaan worden, dat elk der vier gebiedsdelen zijn eigen zorgen, zijn eigen huishouding heeft, waaromtrent de eigen regering, met medezeggenschap der bevolking, zal hebben te beslissen.

Omtrent de komende hervormingen in de staatkundige structuur van het moederland, Suriname en Curaçao menen wij ons voor het ogenblik van een oordeel te moeten onthouden, daar deze in de eerste plaats van interne aard zijn.

Voor beraadslaging en beslissing omtrent onderwerpen van imperiale aard worde ingesteld een Imperiale Raad.

Omtrent de samenstelling van deze Imperiale Raad zijn verschillende mogelijkheden denkbaar. Hieronder volgt een schema, dat wellicht bruikbaar is ter nadere bepaling der gedachten. Meer dan een „eerste proeve" bedoelt het uiteraard niet te zijn:

Ledental 50, waarvan vertegenwoordigende Nederland 25, Indië 20, Curaçao 3 en Suriname 2. De voorzitter wordt benoemd door de Kroon uit de voor Nederland zitting hebbende leden. Van de 25 leden voor Nederland worden 20 verkozen. Van de 20 voor Indië zitting hebbende leden worden 15 verkozen, hetzij volgens de getrapte verkiezing voor de Volksraad, hetzij door de Volksraad zelve.

Voor Curaçao en Suriname worden respectievelijk 2 en 1 lid verkozen, bijv. door respectievelijk de Koloniale Raad en de Koloniale Staten.

De Kroon benoemt voor Nederland 5 leden, voor Indië 5, voor Curaçao 1 en voor Suriname 1.

Van de voor Indië zittende leden zullen tenminste 15 in Indië woonachtig moeten zijn: van de voor Curaçao en Suriname zittende leden respectievelijk 2 en 1.

Het is uiteraard gewenst, dat alle leden van de Imperiale Raad de delen van het Rijk buiten Europa uit eigen aanschouwing kennen.

Deze Raad vergadert zo dikwijls als door de omstandigheden wordt gevorderd, doch tenminste één maal 's jaars; hij houdt vergaderingen in het openbaar. De Raad heeft zijn zetel in Nederland, hij beslist bij meerderheid van stemmen, doch inzake voorstellen tot Grondwetsherziening bij een meerderheid van twee-derde van het totale aantal leden.

Aan de beslissing van deze Imperiale Raad zijn onderworpen alle onderwerpen, welke van direct belang zijn voor meer dan één gebiedsdeel. Als voorbeelden zijn te noemen: buitenlands beleid, defensie, grondslagen van privaat- en strafrecht, hoger onderwijs.

De door de Imperiale Raad te behandelen onderwerpen worden bij de Raad door de Nederlandse Regeringen ingediend.

Indien een-derde der leden van het vertegenwoordigend lichaam van enig gebiedsdeel van oordeel is, dat een aan hetzelfde voorgelegd onderwerp een imperiaal karakter draagt, zal dit onderwerp ter beslissing worden verwezen naar de Imperiale Raad, zij het dat het betreffende college voorlopig voor de duur van één jaar zelf de beslissing mag nemen, totdat de Imperiale Raad zal hebben beslist.

Ook onderwerpen, welke door hun aard van het betreffende gebiedsdeel zeer grote financiële offers zouden vergen — drooglegging der Zuiderzee, openlegging der Buitengewesten, intensivering van landbouw en industrie in Suriname — behoren aan het oordeel van de Imperiale Raad te worden onderworpen, teneinde de Rijksbelangen zo goed mogelijk tegen alkaar te kunnen afwegen.

De ministers zijn voor zover het betreft onderwerpen onder hen ressorterend, welke behoren tot de competentie van de Imperiale Raad aan deze verantwoordelijk.

Landraad JOHAN HERMAN HASSELL op Saba schrijft:

„Als landraad van het eiland Saba, juich ik het plan van Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, om een soort Imperiale Raad samen te stellen, ten zeerste toe. Het is mijn vaste overtuiging dat nauwere samenwerking, nauwer contact met het moederland en de overige gebiedsdelen, slechts goede resultaten kan opleveren.

Het zal ons in staat stellen eendrachtig samen te werken voor de opbouw van de nieuwe orde.

Zoals we thans samen lijden en strijden, zo zullen we ook na de bevrijding van het moederland elkander helpen tot verwezenlijking van een nieuw, vrij en onafhankelijk Nederland."

Landraad C. C. L. SPROTT op St. Eustatius schrijft:

„Ik stem volkomen in met de enquête, waarnaar Hare Majesteit refereerde in Haar radio-toespraak.

Dat een Imperiale Raad nodig is, is duidelijk en het is mijn persoonlijke opinie, dat een dergelijke raad thans reeds behoort te worden gevormd, teneinde de goede werking daarvan in de toekomst te verzekeren."

Landraad C. J. VAN ZANTEN op St. Eustatius schrijft:

„Ik stem met alle besluiten, wensen en voorstellen enz. van H. M. onze Koningin volkomen in.

Een Imperiale Raad, waarvan gesproken is juich ik toe, daar het voorstel goed moet zijn."

EMMASTAD.

SOCIËTEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Hutspot met klapstuk.
Morgen: Nassi goreng.

Agenda:

Donderdag 11 September 19.30 uur: Biljartwedstrijden om het Clubkampioenschap van Curaçao.
Vrijdag, 12 September 19.30 uur: Clubavond Biljartver. „Asiënto".
Zaterdag, 13 September 20.30 uur: Opvoering van „Mucius Scaevola".
Maandag, 15 September 20.15 uur: Schermafd. Sportclub „Asiënto" in het repetitielokaal.
Dinsdag, 16 September 19.30 uur: Competitie biljarten „B" klasse.
Woensdag, 17 September 19.30 uur: Competitie biljarten Hoofdklasse.

WACHTDIENSTEN.

Donderdag, 11 September 1941.

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 547, Amalia van Solmslaan 4.
Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel Kamer 57.
Scheepvaart Afdeling: Hr. De Vries, tel. 296, Bernhardlaan 6.

SPORTCLUB „ASIËNTO".

Voetbal.

Vrijdag 12 September a.s. een vriendschappelijke wedstrijd: **Asiënto 2 — M.S.V.** Terrein Rio Canario, aanvang 16.45 uur.

Opstelling „Asiënto":

Teunissen
Nieuwenhoff Rijpkema
Burger Fosbrook Brepols
v. Tongerloo Kwestro De Boer J. de Vries Schaap

CURACAO.

AMERIKAANSE CONSUL BRACHT TEGENBEZOEK.

Gisteren ontving Dr. Carel F. Gronemeyer bezoek van den consul der Verenigde Staten om hem te verzoeken de dank over te brengen aan Z.E. den Gouverneur voor de condoléances, gebracht bij gelegenheid van de dood van mevrouw Sara Delano Roosevelt.

SPORTVERENIGING GROOT KWARTIER.

As. Zondag Junioren wedstrijd: Groot Kwartier C — Asiënto C. Aanvang 9.30 uur. Terrein Groot Kwartier.

Opstelling Groot Kwartier C.:

B. v. Vliet
G. v.d. Weiden J. Plomp
N. v. Son B. v. Son Th. Vermolen
A. v. Woerkom N. Schijf J. Dijkman J. Musch J. v. Woerkom

As. Zondag vriendschappelijke Junioren wedstrijd Groot-Kwartier B. Jun. Xerxes Jun. Aanvang 15.15 uur. Terrein Groot Kwartier.

Opstelling Groot-Kwartier B.

T. Treling
A. de Jong J. Molenaar
K. Terpstra C. Vos J. Karduks
D. Zuidam J. Vos P. Kraayeveld M. Colpa G. Plomp

Reserves: Halewijn en M. Severing.

As. Zondag veteranen wedstrijd. Aanvang 16.30 uur. Terrein Groot-Kwartier.

Neef
Kraan De Jong
Smit De Winter Hoek
De Graaf Korthals v. Rees Barnhorn Vermolen

Reserves: Schijf, Treling en Hagendijk.

TENNIS-COMMISSIE C.B.L.O.

Uitslagen:

C. Schnepper — H. Rosenthal: 7—5, 6—2, 6—4. L. Tjin A Djie — Ch. de Jongh: 6—2, 8—6, 6—3.

Heden spelen:

Asiënto Baan: C. Schnepper — A. de Wolf.
Juliana Baan: Frank de Lannoy — L. Tjin A Djie.

CHEQUEKOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	50.25	52.75
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	—	47.—

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op: Aug. 25 Hereira, Dalia Rosa z. Aug. 27 Suars, Salustiana Merarda echtg. v. Blancheville, M. A. d: Aug. 26 Dagher, Philomene Jacoub echtg. v. Samandar, J. z: Aug 25 Leon, Paulina Eulogia, z: Sept. 1 Ilaria, Simona Eulodia echtg. v. Hoeve, J. A. z: Aug. 29 Henriquez, Gertrude Imelda echtg. v. del Prado, H. R. z: Aug. 31 Senin, Sarafina Julieta echtg. v. Petronilla, St. d: Sept. 1 Balotje, Petronilia Reinita echtg. v. Maduro, J. de la C. d: Aug. 29 Lopez Penha, Romelia echtg. v. Curiel, E. J. d: Aug. 28 Dijkstra, A. echtg. v. de Vries, J. P. z: Aug. 31 Frans, Sara Augustina, d: Aug. 31 Winkel, Edna Vincent echtg. v. Guerrero, J. A. F. d: Aug. 29 Schelts, Julia Esseline Eugenie echtg. v. Rhuggenaath, W. F. z: Aug 30 Pieternella, Maximiliana Maria, z: Sept. 2 Evenwel, Adriana Pieternella echtg. v. de Graaf, J. z: Sept. 1 Martis, Edita Fredesvinda echtg. v. Rafael, M. A. d: Aug. 18 Nooitmeer, Emelie Johanna echtg. v. Lieveld, H. A. d: Sept. 3 Da Costa Gomez, Thelma Catalina echtg. v. Römer, H. M. z: Sept. 2 Leon, Eliodora echtg. v. Isenia, L. A. d: Aug. 31 Molina, Josefina d.

Overleden op Augustus: 27 Gerdingh, Jan Willem, 4 dagen: 9 Thielman, Bernard echtg. van Bernabela, I. V. 69 j.: 26 Manuela, Agnes Yvonne Cecilia, 2 mnd: 26 Alejandra, Juanita 38 j.: 28 Demey, Alda Guillermina, 12 j.: 28 de Windt, Antonius echtg. v. Maduro, St. M. 71 j.

Ondertrouwd op: Aug. 28 Pieternella, Victoriano en Pieternella, Maximiliana Maria; Aug. 28 Rombley, Jacques Emile en Kirindongo, Felicita Benita; Aug. 29 Rivadeneira, Taurino Susanno en Fabian, Maria Victoria; Sept. 1 Sibelon, Luis Papa en Pieternella, Sofia Virgen; Sept. 4 Schotborgh, Willem Higinio Marciano en Da Costa Gomez, Hilda Josepha; Sept. 4 Skerritt, George Matthias en Fox, Maria Josephine Leónide; Sept. 4 Bictorina, Mario Antonio en Brandborg, Francisca Olimpiada; Sept. 4 Montesant, Jacques, Fredrick en Francisca, Antonia Clysia; Sept. 4 Hellburg, José Maria Leon en Thomas, Eglantine.

Getrouwd op: Aug. 29 Lindeborg, Eusebio Martir en Welvaart, Rekilda Toribia; Sept. 2 van Kicken, Maria Karl Albert en Thoze, Rachel Jenny; Sept. 3 Praamsma, Roelof en Snertring, Esselin Maria Josephina; Sept. 3 Gibbes, Joseph Adolphus en de Weever, Leonie Euxodie.

FEUILLETON.

Het Huis vol Haat.

76).

„Dat is zeker. Deze diagnose wierp al haar berekeningen omver. Maar zij heeft zich kranig uit de situatie gered. De biezonderheid met de Oosterse sjaal heeft haar echter bijna verraden. Doch zelfs dat geval wist zij tot haar eigen voordeel uit te buiten door het als een verdediging tegen Sibella te gebruiken."

Een tijd lang bleef het stil in de kamer. Ieder van ons was met zijn eigen gedachten bezig. Dan ging Vance voort:

„Na de dood van Mrs. Greene scheidde nog slechts Sibella Ada van het doel, dat zij met zoveel energie nastreefde. En het tragische is, dat Sibella zelf het denkbeeld van haar vermoording aan de hand deed door haar roekeloze en dwaze opmerking op de autotocht, die Van en ik enige weken geleden met de twee meisjes en Von Blon gemaakt hebben. Ik heb je dat indertijd verteld, Markham. Was het Ada gelukt Sibella te doden, dan zou zij later beweerd hebben, dat Sibella haar had willen vermoorden, maar dat zij, het plan van haar zuster doorzien had en op het laatste moment uit de wagen gesprongen was: en dat Sibella zich in haar berekening van de snelheid vergist moest hebben en daardoor in de afgrond gestort was. En het feit, dat Von Blon, Van en ik getuige waren geweest van Sibella's zinspelingen op een dergelijke moord zou het verhaal van Ada geloofwaardig gemaakt hebben. Lieve hemel, Markham, wanneer ik er aan denk, dat het maar een haar gescheeld heeft, of het was zover gekomen!"

Vance zuchtte en nam de wijnkan. Nadat hij onze glazen weer gevuld had, leunde hij achterover in zijn stoel en keek peinzend voor zich uit.

„Ik zou wel eens willen weten, hoe lang dat verschrikkelijke plan voorbereid is. We zullen het nooit weten. Misschien al jaren. Er was niets overijlds in Ada's handelingen. Alles was zorgvuldig uitgewerkt en zij liet zich geheel door de omstandigheden — of liever door de gunstige gelegenheid leiden. Toen zij zich eenmaal meester gemaakt had van de revolver, behoefde zij nog slechts te wachten tot het weer haar de mogelijkheid zou aanbieden duidelijke voetsporen te maken en de revolver in de sneeuw op de balkontrap te laten verdwijnen. Ja, de meest essentiële factor in het gehele moordplan was de sneeuw...... Verwonderlijk!"

Veel heb ik aan dit verhaal niet toe te voegen. De afschuwelijke waarheid werd niet aan de openbaarheid prijs gegeven. Een jaar later werd het testament van den ouden Tobias door het Supreme Court in Equity in zoverre ongeldig verklaard, dat de clausule van het domicilie in verband met de gebeurtenissen in het huis opgeheven werd, zodat Sibella in het bezit der millioenen kwam. Het huis werd kort daarna met de grond gelijk gemaakt en de grond verkocht aan een bouwmaatschappij.

Frau Mannheim, diep gebukt onder het verdriet over Ada's dood, keerde naar Duitsland terug om troost te zoeken bij haar neven en nichten. Voor geldelijke zorgen behoefde zij niet bang te zijn — Sibella had de lijfrente verdubbeld. Sproot ging naar Engeland om in een landhuisje in Surrey zijn levensavond met zijn geliefden Martialis door te brengen.

Von Blon en Sibella gingen na de beslissing van het Court naar de Rivièra, waar zij hun wel wat verlate wittebroodsweken doorbrachten. Zij wonen thans te Wenen, waar de dokter Privatdozent aan de universiteit, de alma mater van zijn vader, geworden is. Hij moet zich, naar ik hoor, reeds een goede naam gemaakt hebben op het gebied der neurologie.

EINDE.

„HET MYSTERIE VAN KAMER 10."

Dat is de titel van het nieuwe Feuilleton. En het is inderdaad een mysterie. Niet vooraleer de detective het mysterie onthult, heeft u ook maar enig vermoeden, wie de geheimzinnige moordenaar is.

HET VERSCHIL „NEEN", ZEIDE NOORWEGEN.

Een Duits officier vroeg in een hotel in Oslo een jong meisje ten dans. Zij weigerde hem.

„Weigert u mij, omdat ik een Duitser ben?", zeide de Duitser.

„O, neen", antwoordde de Noorse, „Omdat ik een Noorse ben."